

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **PQS energo, s.r.o.**, se sídlem v Plzni, Na Roudné 443/18, IČ 27922006, zastoupeného JUDr. Kateřinou Šebkovou, advokátkou, se sídlem v Praze 8, Rohanské nábřeží 657/7, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem v Jihlavě, Masarykovo nám. 5, o žalobě proti rozhodnutí Ústředního inspektorátu státní energetické inspekce ze dne 26.7.2011, č.j. 0201043a10/635/11/90.220/Če,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ústředního inspektorátu Státní energetické inspekce ze dne 26. 7. 2011, č.j. 0201043a10/635/11/90.220/Če a rozhodnutí územního inspektorátu pro Středočeský kraj Státní energetické inspekce ze dne 1. 6. 2011, č. j. 0201043a10/198/11/20.104/Hy, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.760,- Kč, k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Kateřiny Šebkové, advokátky, Rohanské nábřeží 657/7, Praha 8, a to do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí Ústředního inspektorátu státní energetické inspekce, kterým jmenovaný úřad

zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Středočeský kraj (dále jen „inspekce“) ze dne 1. 6. 2011, č.j. 904017511.

Tímto rozhodnutím uložil žalobci správní orgán I. stupně pokutu ve výši 120 000,- Kč za porušení podmínek při prodeji elektrické energie podle § 3 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se dopustil tím, že v roce 2008 účtoval subjektům v areálu HTI, Kuštova 637, Rakovník elektrickou energii za vyšší průměrnou cenu 3,5465 Kč/kWh, než byla průměrná cena jejího nákupu dle fakturace od ČEZ Prodej, s.r.o. (dále jen „ČEZ“) ve výši 3,0963 Kč/kWh, přičemž žalobce nebyl držitelem licence udělené Energetickým regulačním úřadem na distribuci elektřiny ani na obchod s elektřinou; tím se dopustila správního deliktu podle § 91 odst. 4 téhož zákona ve znění platném v době jeho porušení, který byl nově překvalifikován zákonem č. 158/2009 Sb. dikcí § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb. Současně byla žalobci uložena povinnost zaplatit podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) s přihlédnutím k § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb., nahradit náklady řízení ve výši 1 000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací orgán nejprve shrnul průběh správního řízení a obsah podaného odvolání.

K jednotlivým odvolacím námitkám žalovaný uvedl:

- k námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu, že námitkové řízení k protokolu o kontrole č. 020104310 bylo řádně ukončeno vydáním rozhodnutí o námitkách kontrolované osoby ze dne 28.12.2010, resp. jeho doručením dne 30.12.2010,
- k námitce, že správní řízení je vedeno v rozporu s § 95 odst. 4 energetického zákona, že správní řízení bylo zahájeno doručením „Oznámení o zahájení správního řízení“ dne 4.1.2011 do datové schránky odvolatele. Zúčtování s odběrateli se splatností 10 dnů za měsíc prosinec 2008 nebylo provedeno před 4.1.2009 a tedy správní orgán I. stupně, který zahájil správní řízení o uložení pokuty dne 4.1.2011 nebyl v prodlení s „jednorocní lhůtou“ na zahájení správního řízení dle § 95 odst. 4 energetického zákona,
- k námitce týkající se sloučení nákladů na poskytovanou elektřinu s cenou služby za poskytování technické pomoci při rozvodu elektřiny subjektům v předmětném areálu, že tyto argumenty se netýkají podstaty věci, kterou je rozúčtování nákladů na nákup elektřiny. Poskytování technické pomoci při rozvodu elektřiny v odběrném místě není energetickým zákonem upraveno, z čehož vyplývá, že tato technická pomoc je smluvní záležitostí v jiném právním režimu a z tohoto pohledu nelze obě věci slučovat a jejich vypořádání musí být oddělené,
- k námitce týkající se způsobu zúčtování elektrické energie, že byl společností systémově nastaven pro období celého roku 2008, a proto kontrola prověřovala celý rok 2008. Postup při měsíční fakturaci byl systémovým přístupem jmenované společnosti, který nebyl ovlivněn vynecháním neposkytnutými údaji o odběru paní Vlasty Černé při vlastní kontrole, která již nebyla v měsíci prosinci 2008 odběratelem dané společnosti,

Odvolací orgán dospěl k závěru, že prvostupňový správní orgán jednal v souladu s § 3 odst. 3 energetického zákona, když společnost bez ohledu na smluvní úpravu s odběrateli a cenový výměr (zahrnující i další položky spojené se službami) nedodržela povinnost uvedenou v § 3 odst. 3 energetického zákona. Elektrická energie byla odběratelům v areálu HTI vyúčtována v roce 2008 podle smluv o technické pomoci při rozvodu elektrické

energie (čl. 5) a podle kalkulace ceny kWh od 1.1.2008 v průměrné jednotkové ceně vyšší než činily náklady na nákup od distributora tj. společnosti ČEZ (3,5465 Kč/kWh – fakturace oproti 3,0963 Kč/kWh – prodej ČEZ). Účtování jakýchkoliv přírážek k propočtené průměrné ceně na nákup elektrické energie a celkovému množství je porušením § 3 odst. 3, což je konstatováno v kontrolním protokolu č. 020104310, neboť nárokováný podíl na úhradu nákladů provozu a údržby rozvodného zařízení nesmí být součástí vyúčtování nákladů na nákup, ale může být součástí jiné, samostatné smlouvy. V daném případě se v žádném případě nejednalo o rozúčtování nakoupené elektrické energie ve smyslu § 3 odst. 3 energetického zákona.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje **podaná žaloba**. V ní žalobce tvrdí, že napadené rozhodnutí je nezákonné a své námitky vyjádřil v následujících žalobních bodech:

V prvním žalobním bodu namítá žalobce, že v řízení nebyl řádně vymezen skutek, v němž je spatřován správní delikt, resp. v průběhu řízení nebyla dodržena totožnost skutku. Blíže žalobce uvedl, že v oznámení o zahájení řízení bylo uvedeno, že „na základě zjištěného porušení ust. § 3 odst. 3 energetického zákona společností PQS energo, s.r.o. dle protokolu č. 020104310 ze dne 2.12.2010, se kterým jste byli seznámeni dne 6.12.2010“. V tomto protokolu však není specifikováno žádné konkrétní deliktní jednání, když závěr obsahuje pouze obecné konstatování: „Při kontrole provedené dle ust. § 93 odst. 1 písm. a) odst. (3) zákona č. 458/2000 Sb. bylo zjištěno, že PQS energo, s.r.o. porušila ustanovení § 3 odst. (3) zákona č. 458/2000 Sb. v roce 2008 účtovala subjektům v areálu HTI elektrickou energii za jednotkovou cenu vyšší než činily náklady na její nákup od ČEZ Prodej s.r.o. ...“.

Žalobce namítá, že uvedený způsob vymezení deliktního jednání pouhým odkazem na dokument vydaný mimo správní řízení považuje žalobce za nedostatečný.

Ve druhém žalobním bodu namítá žalobce, že řízení bylo zahájeno po marném uplynutí lhůty pro zahájení řízení podle § 95 odst. 4 energetického zákona.

Blíže žalobce uvedl, že mu bylo kladeno za vinu jednání spočívající v účtování elektrické energie v roce 2008 (tj. v období od 1.1.2008 do 31.12.2008). Pokud deliktní jednání bylo tedy správním orgánem vymezeno kalendářním rokem, lze mít za to, že poslední okamžik takto vymezeného jednání byl den 31.12.2008 a řízení o správním deliktu by muselo být zahájeno nejpozději dne 31.12.2010.

V rozporu s uvedeným však správní řízení bylo zahájeno až okamžikem doručení oznámení o zahájení řízení dne 4.1.2011, tedy po uplynutí zákonem stanovené dvouleté lhůty ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Žalobce je toho názoru, že nemůže obstát tvrzení žalovaného, že vyúčtování za prosinec 2008 bylo splatné až po 4.1.2009.

Ve třetím žalobním bodu namítá žalobce, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 3 správního řádu, neboť rozhodnutí nevychází z řádně zjištěného skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Blíže žalobce uvedl, že jako odběratel elektrické energie tuto poskytoval jiným osobám prostřednictvím jím provozovaného odběrného zařízení. Vedle samotných dodávek elektrické energie poskytoval i technickou pomoc při jejím rozvodu, přičemž jak dodávky elektrické energie, tak technická pomoc při jejím rozvodu, byly sjednány jedinou

úplatnou smlouvou uzavřenou mezi odvolatelem a každým z koncových odběratelů. Úplata byla sjednána jako jednotková cena souhrnně za veškeré poskytované služby. Žalobce namítá, že správní orgán měl vycházet z uvedeného způsobu konstrukce ceny a nevytrhávat jednotlivé cenové položky.

K výzvě, aby žalobce doložil, jakým způsobem vytvářel cenový výměr za poskytované služby, předložil v rámci správního řízení kalkulaci ceny za služby, která byla sestavena jako předpoklad skutečných nákladů. Cenový výměr byl součástí smluv uzavíraných na počátku roku 2008. Žalobce namítá, že nemohl logicky v danou chvíli znát skutečné náklady na dodávku elektrické energie ani náklady na její rozvod, a proto pro posouzení eventuální odpovědnosti za správní delikt není rozhodující kalkulace předpokládaných cen, ale ceny skutečné. Žalovaný měl dle žalobce posoudit skutečně vynaložené náklady (za dodávky elektrické energie i na technickou pomoc za její rozvod) se skutečně vyúčtovanou a inkasovanou cenou ve sledovaném období, a jedině tak mohl učinit skutkový závěr o tom, zda se žalobce dopustil označeného správního deliktu.

Závěrem žalobce navrhl, aby soud využil svého moderačního práva a v případě, pokud neshledá důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, od uložené pokuty upustil.

V písemném vyjádření k žalobě navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a k meritu věci uvedl, že v důsledku přijetí zákona č. 211/2011 Sb., kterým se mění energetický zákon, přešla ke dni 18.8.2011 působnost Státní energetické inspekce v oblasti výkonu dozoru v energetických odvětvích podle energetického zákona na Energetický regulační úřad, a proto Energetický regulační úřad podle § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) vstoupil do pozice účastníka řízení.

Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí inspektorátu Státní energetické inspekce pro Středočeský kraj ze dne 1. června 2011, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 120 000,- Kč za spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., ve znění účinném v době spáchání skutku, resp. správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona po nabytí účinnosti zákona č. 158/2009 Sb., kterým byl novelizován energetický zákon, dle něhož se právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že podniká v energetických v odvětvích na území České republiky bez licence.

Žalobce se uvedeného deliktu dopustil porušením povinnosti stanovené v ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, když v průběhu roku 2008 účtoval subjektům v areálu HTI v Rakovníku elektrickou energii za vyšší průměrnou cenu 3,5465 Kč/kWh než byla průměrná cena jejího nákupu podle fakturace společnosti ČEZ ve výši 3,0963 Kč/kWh a vykonával tak podnikatelskou činnost, přičemž nebyl držitelem licence na distribuci elektřiny, ani licence na obchod s elektřinou.

Podle § 3 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 3. července 2009, mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě státního souhlasu, kterým je licence udělená Energetickým regulačním úřadem. Podle ust. § 3 odst. 3 věta třetí energetického zákona se licence neuděluje na činnost, kdy odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje

dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. Podmínkou aplikace výjimky z § 3 odst. 3 energetického zákona tedy je, že odběratel pouze rozúčtovává celkové náklady na dodávky elektřiny konečným spotřebitelům, aniž by k ceně uplatňoval další přírážky.

Podle zjištění inspektorátu žalobce nakupoval v průběhu roku 2008 (po celou dobu roku 2008) elektřinu od dodavatele, společnosti ČEZ a v rámci areálu HTI v Rakovníku ji rozúčtoval dalším subjektům, kterým dále nad rámec nákladů na nákup elektřiny od společnosti ČEZ účtoval „náklady na pomoc při rozvodu elektrické energie“. Na základě předpokladu vzniku těchto nákladů a ceny elektrické energie stanovil žalobce pro rok 2008 kalkulaci ceny elektřiny ve výši 4,61 Kč/kWh bez DPH. S jednotlivými odběrateli měl žalobce uzavřeny smlouvy o technické pomoci při rozvodu elektrické energie. Dle čl. 5.3 uvedených smluv, byla úhrada prováděna formou záloh a následného měsíčního vyúčtování tak, že záloha byla splatná první den v měsíci a zúčtování za kalendářní měsíc bylo provedeno na počátku měsíce následujícího. Za elektřinu dodanou v průběhu roku 2008 takto žalobce vystavil každému z odběratelů 12 faktur (první v únoru 2008, poslední v lednu 2009) a z těchto faktur vycházela inspekce při výkonu kontroly a následně v řízení o spáchání správního deliktu. Z fakturace společnosti ČEZ a společnosti žalobce inspekce zjistila, že průměrná výše elektřiny dodávané společností ČEZ žalobci v roce 2008 činila 3,0963 Kč/kWh, avšak žalobce účtoval odběratelům průměrnou cenu 3,5465 Kč/kWh. Z porovnání celkové fakturace vyplývá, že žalobce účtoval v roce 2008 na platbách od odběratelů 156 962,- Kč nad rámec kalkulovaných nákladů na pořízení elektřiny od společnosti ČEZ. Z tabulek vyhotovených inspekci porovnávajících fakturaci společnosti ČEZ s fakturací žalobce, které jsou připojeny ke kontrolnímu protokolu č. 020104310, je zřejmé, že inspekce porovnávala pouze platby za elektřinu a nikoli, tak jak tvrdí žalobce, že inspekce porovnávala neporovnatelné částky (částku za elektřinu i za poskytování technické pomoci při rozvodu elektrické energie).

K jednotlivým námitkám uvedl žalovaný:

- k námitce nedostatečného vymezení skutku, že protokolem č. 020104310 bylo konstatováno, že žalobce účtoval odběratelům za elektrickou energii cenu vyšší, než činily náklady na její nákup od společnosti ČEZ, tj. účtoval ji se záměrem dosažení zisku. S protokolem byl žalobce seznámen a z obsahu podaných námitek je zřejmé, že povaha skutku mu byla známa, ačkoliv v oznámení o zahájení řízení bylo pouze konstatováno porušení povinnosti stanovené v § 3 odst. 3 energetického zákona. Žalovaný souhlasí s žalobcem, že v rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 1. 2. 2011 uvedl správní orgán chybně, že žalobce účtoval ceny za elektřinu s kalkulovaným ziskem 0,12 Kč/kWh, avšak právě pro tuto nesprávnost bylo prvostupňové rozhodnutí zrušeno rozhodnutím Ústředního inspektorátu Státní energetické inspekce ze dne 21. 4. 2011. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Ads 21/2004, dle něhož správní rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost z důvodu nedostatečného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí, pokud dostatečné vymezení skutku z hlediska věcného a časového obsahuje odůvodnění rozhodnutí. V daném případě z obsahu kontrolního protokolu i všech rozhodnutí vydaných během řízení je zřejmé, že v řízení bylo vždy jednáno o totožném skutku spočívajícím v tom, že žalobce účtoval odběratelům v areálu HTI v Rakovníku dodávku elektřiny za vyšší jednotkovou cenu než činily náklady na její nákup od společnosti ČEZ a vykonával tak činnost naplňující znaky

podnikání podle § 3 obchodního zákoníku, aniž by byl držitelem licence na obchod s elektřinou;

- k námitce nedodržení lhůty pro zahájení správního řízení, že podle § 95 odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném v době spáchání skutku, bylo možno řízení zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát o porušení povinnosti dověděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Žalobce namítá nedodržení objektivní dvouleté lhůty, neboť řízení bylo zahájeno dne 4. ledna 2011. Žalovaný s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 85/2008 uvádí, že počátek běhu lhůty u trvajících i pokračujících deliktů je třeba spojit s ukončením protiprávní činnosti. Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestních činů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007), přičemž pokračující trestný čin je podle teorie trestního práva hmotného takový čin, který subjekt spáchal jednotlivými dílčími útoky vedenými s jednotným záměrem, které naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu (správního deliktu). V uvedeném případě žalobce fakturací vyšších cen elektřiny opakovaně porušoval § 3 odst. 3 energetického zákona věty třetí, čímž se dopustil podnikání v energetických odvětvích bez uvedené licence;

- k námitce, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 3 správního řádu, neboť rozhodnutí nevychází z řádně zjištěného skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když inspekce nesprávně posuzovala faktury obsahující kalkulovanou (předpokládanou) cenu a nezohlednila skutečnou cenu účtovanou odběratelům, že v rámci podání námitek ze dne 12. ledna 2011 žalobce doložil konečné roční vyúčtování roku 2008 ze dne 5. ledna 2009, na základě něhož dokládá, že skutečná cena elektrické energie vyúčtovaná odběratelům za rok 2008 byla 3,0963 Kč/kWh. Lze odkázat na str. 4 rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 1. 2. 2011, v němž inspekce uvedla, že uvedený postup žalobce neodpovídá uzavřeným smlouvám, dle nichž měl žalobce jednoznačně povinnost vyúčtovat a vyfakturovat platby za každý kalendářní měsíc, a to na začátku měsíce následujícího; právě tyto faktury inspekce v rámci kontroly posuzovala. Uvedený argument žalobce svědčí pro závěry inspekce, neboť ačkoliv společnost ČEZ fakturovala dodávky elektřiny žalobci každý měsíc a i žalobce měl smluvní povinnost takto fakturovat svým odběratelům, nezohlednil v měsíčních fakturacích cenu dodávek od společnosti ČEZ, ale celý kalendářní rok fakturoval odběratelům vyšší cenu, než by odpovídala nákladům v průběhu roku 2008 hrazeným dodavateli elektřiny, tj. společnosti ČEZ, aniž by k tomu měl legitimní či racionální důvod, vyjma snahy získání prospěchu z takové činnosti. Minimálně do 5. ledna 2009, kdy provedl konečné vyúčtování, tak žalobce porušoval povinnost stanovenou v ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, když bezdůvodně účtoval odběratelům vyšší částky za elektřinu než by odpovídaly nákladům na nákup dodávek elektřiny od společnosti ČEZ. Jednání žalobce spočívající ve fakturování vyšší ceny za dodávky elektřiny tzv. podružným odběratelům v areálu HTI v Rakovníku v průběhu roku 2008 než by odpovídalo ceně hrazené za dodávky elektřiny od společnosti ČEZ, kdy náklady na nákup elektřiny pouze nerozúčtoval, ale uplatňoval na tzv. podružných odběratelích další platby nad rámec nákladů na nákup elektřiny, naplňovalo znaky podnikání v energetických odvětvích ve smyslu § 3 obchodního zákoníku, aniž by byl žalobce držitelem oprávnění k výkonu podnikatelské činnosti v energetických odvětvích (licence) udělovaného Energetickým regulačním úřadem. Tuto činnost žalobce vyvíjel soustavně (po celý rok 2008) samostatně, pod svým jménem a na svou odpovědnost a takovou činností zjevně usiloval o získání prospěchu nad úroveň nákladů, které na pořízení elektřiny musel vynaložit na platbách společnosti ČEZ. Skutečnost, že tak

výrazného prospěchu nakonec nedosáhl, byla způsobena zvýšenými náklady na ztráty v jím provozované soustavě vedení v areálu HTI v Rakovníku, které dle jeho vlastních tvrzení nebyly původně předpokládány. Na základě uvedeného má žalovaný za to, že skutkový stav byl řádně zjištěn, a nedopustil se ani nesprávné právní kvalifikace jednání žalobce.

V replice ze dne 2. 2. 2012 žalobce setrval na podané žalobě a zdůraznil, že žalovaný opomíjí skutečnost, že žalobcem byla účtována jednotková cena za 1 kWh odebrané elektrické energie, která v sobě zahrnovala jak cenu samotné energie, tak i úplatu za technickou pomoc za její rozvod, přičemž žalobce má pochopitelně nárok i na její náhradu. Žalobce rovněž zdůraznil, že delikt ní jednání bylo vymezeno rokem 2008, a proto objektivní dvouletá lhůta uplynula dne 31.12.2010. Nadto žalobce v řízení namítal i početní pochybení žalovaného při výpočtech, k čemuž se žalovaný nikterak nevyjádřil.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce (výzva k vyjádření ohledně možnosti rozhodnout ve věci bez jednání byla zástupkyni žalobce doručena dne 12. 9. 2011) ani žalovaný (výzva k vyjádření ohledně možnosti rozhodnout ve věci bez jednání byla doručena dne 22.9.2011) nesouhlas s takovým projednáním věci ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřili (§ 51 s.ř.s.).

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Nejprve se soud zabýval námitkou obsaženou ve druhém žalobním bodu, kdy žalobce namítá, že vydání napadeného rozhodnutí brání marné uplynutí prekluzivní lhůty pro zahájení správního řízení.

Podle § 91 odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 3. července 2009, lze uložit právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám za porušení povinností, zákazů a omezení mj. podle § 3 odst. 3 energetického zákona.

Podle § 3 odst. 3 věta první energetického zákona, ve znění účinném do 3. července 2009, mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě státního souhlasu, kterým je licence udělená Energetickým regulačním úřadem. Podle ust. § 3 odst. 3 věta třetí energetického zákona se licence neuděluje na činnost, kdy odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání.

Podle § 95 odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném v době spáchání skutku, bylo možno řízení zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát o porušení povinnosti dověděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Spornou je otázka od jakého okamžiku je třeba odvozovat běh subjektivní a objektivní lhůty, tedy stanovit, kdy se územní inspektorát o porušení povinnosti žalobce dověděl a od kdy začala běžet a kdy skončila objektivní prekluzivní lhůta.

Zde je nutno vyjít ze sankcionovaného jednání žalobce vymezeného ve výše uvedených ustanoveních energetického zákona, tedy je třeba vyjít ze skutečnosti, že žalobci byla uložena pokuta za spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 4 energetického zákona ve znění účinném v době spáchání skutku (resp. správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona po nabytí účinnosti zákona č. 158/2009 Sb.). Podle tohoto ustanovení je deliktním jednáním „podnikání v energetických v odvětvích na území České republiky bez vydané licence“ a to v období vymezeném časově rokem 2008. Nikoliv tedy, jak uvádí žalovaný, nesprávné účtování odběratelům vyšší částky za elektřinu než by odpovídaly nákladům na nákup dodávek elektřiny od společnosti ČEZ. Shora citovaná skutková podstata správního deliktu dle § 91 odst. 4 (resp. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona z termínu účtování vůbec nevychází.

Ustanovení § 95 odst. 4 energetického zákona stanoví dvě prekluzivní lhůty: subjektivní (jednoletou) a objektivní (dvouletou).

Jednoletá subjektivní lhůta počala v posuzované věci běžet dne 2.12.2010, kdy kontrolori sepsali protokol o výsledku kontroly zahájené dne 27. 10. 2010, na základě níž bylo vydáno rozhodnutí o zahájení správního řízení (neboť žalovaný již musel mít dostatečnou vědomost o skutkových okolnostech, které mu umožnily předběžné právní zhodnocení (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2010 sp. zn. IV. ÚS 946/09 nebo ze dne 17. 3. 2010 sp. zn. I. ÚS 947/09).

Dvouletá objektivní lhůta počala v posuzované věci běžet dne 31. 12. 2008, který byl posledním dnem sankcionovaného období, a skončila dne 31. 12. 2010.

Běh obou lhůt je nutno dodržet.

Z časového sledu událostí je patrné, že jednoletá subjektivní prekluzivní lhůta uplynula dne 2. 12. 2011 a dvouletá objektivní prekluzivní lhůta uplynula dne 31. 12. 2010.

Je nesporným, že správní řízení bylo zahájeno dne 4. 1. 2011, kdy žalobci bylo doručeno „Oznámení o zahájení řízení“ a rozhodnutí o uložení pokuty se stalo pravomocným dne 23.4.2011, tedy dnem, kdy nabylo právní moci napadené rozhodnutí (viz poštovní doručení vztahující se k napadenému rozhodnutí, která je součástí správního spisu).

Na základě uvedeného lze konstatovat, že subjektivní prekluzivní lhůta byla sice zachována, avšak dvouletá objektivní prekluzivní lhůta uplynula marně dne 31. 12. 2010, tedy ještě před tím, než bylo zahájeno řízení o správním deliktu. Soud tedy uzavřel, že

žalovaný tedy zahájil a vedl správní řízení a uložil žalobci pokutu v řízení, které již dle zákona (§ 95 odst. 4 energetického zákona) zahájit nemohl. Soud proto shledal námitku obsaženou ve druhém žalobním bodu úspěšnou.

Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 76 odst. 1 písm. c) a § 78 odst. 1 s. ř. s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost. Poněvadž vadou, pro níž soud zrušil napadené rozhodnutí, trpí též prvostupňové správní rozhodnutí, resp. řízení, soud zrušil i toto rozhodnutí. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. soud věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Ostatními námitkami uplatněnými v žalobě se soud již nezabýval, neboť za skutek vymezený v napadeném rozhodnutí již žalobce nemůže být potrestán.

Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu přísluší náhrada nákladů řízení dle ust. § 60 odst.1 s. ř. s. Náklady řízení zahrnují náklady na zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč a náklady na právní zastoupení za 2 úkony právní pomoci (převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)], písemné podání soudu ve věci samé spočívající v podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a dále 2x režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Za tyto úkony náleží zástupci žalobce náhrada ve výši 4.800,- Kč. Částku náhrady nákladů zastoupení pak soud zvýšil ještě o částku odpovídající sazbě daně z přidané hodnoty, tj. o 20 %, neboť zástupkyně žalobce soudu osvědčila, že je plátkyní této daně. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celkem částka ve výši 7.760,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. května 2014

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Jeklová